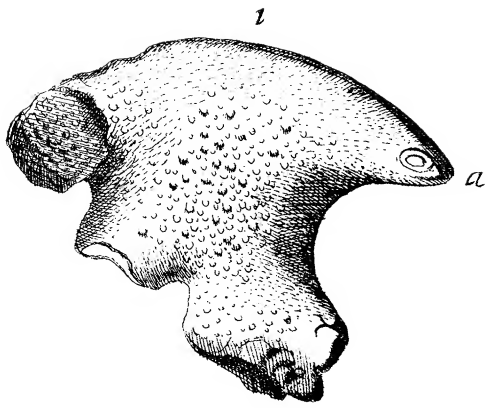

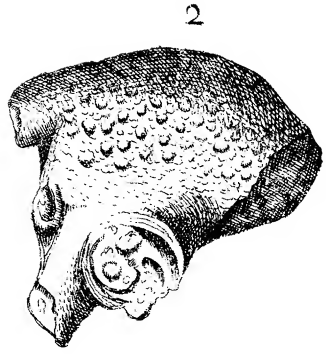

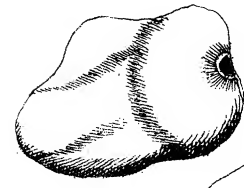

Fig: 1

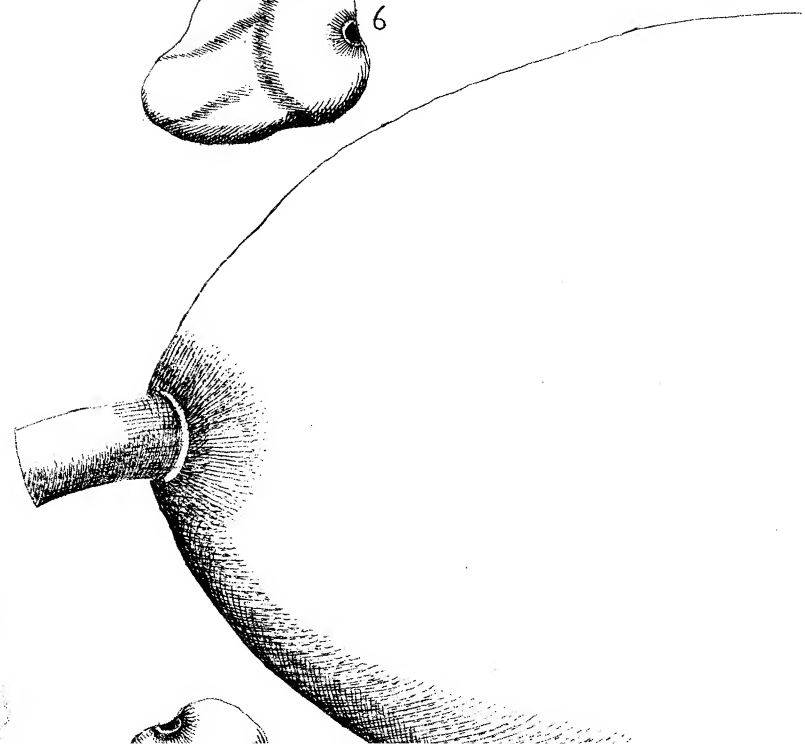

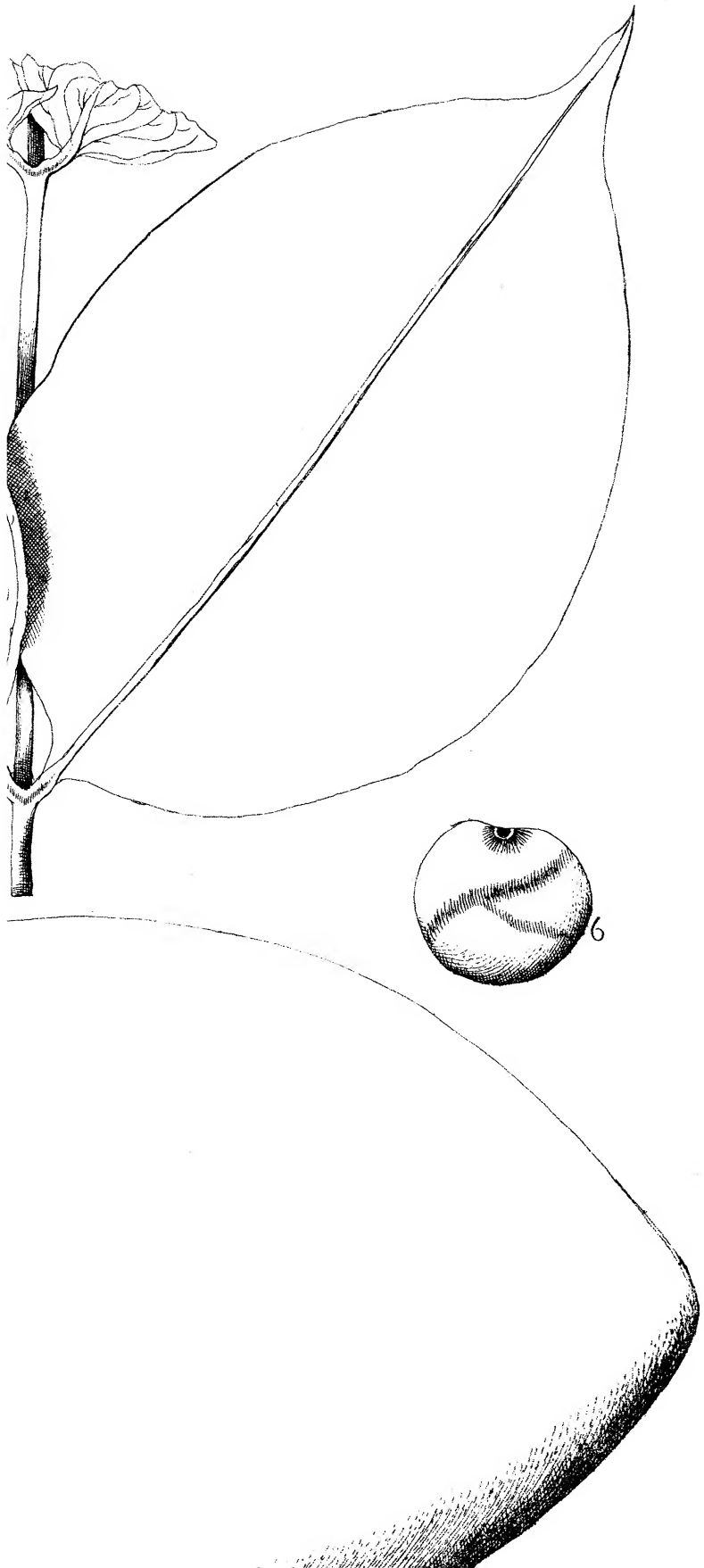
6

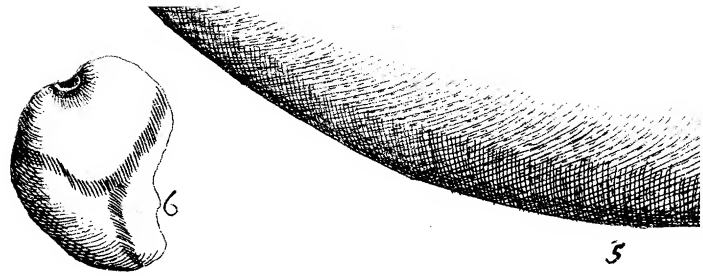
6
5

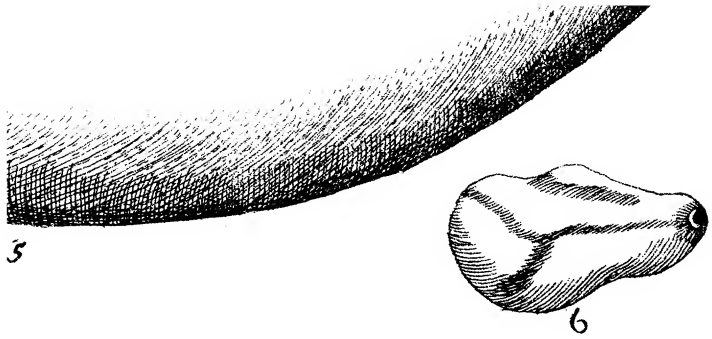
5
6

IV. *A Further and more Exact Account of the ſame, ſent in a Letter from Father* Camelli, *to Mr.* John Ray, *and Mr.* James Petiver, *Fellows of the* Royal Society.

De Igaſur, ſeu Nuce Vomica legitima Serapionis.

Catolongay quam alii Cantarà vocant: eſt Nuces Vomicas legitimas Serapionis ferens planta, quæ arbores quaſvis altiſſimas ſeſe involvendo ſcandit: Truncus lignoſus, levis, poroſus, & brachialis quandoque craſſitudinis, corticiſque ſcabri, craſſi, et cinerei: Folia ampla, nervoſa, amara, Folio fermè ſimilia: Florem Balauſtiæ ſimilem fructus in ſequitur Melone major, qui delicatiſſima cuticula quæ ſplendens, lævis, et viroris luridi, ceu Alabaſtrini coopertus, ſubter quam alius cortex deliteſcit ſubſtantiæ quaſi lapideſcentis. In hoc, carne amaricante, flavâ, & molli, qualis eſt caro fructus Mangæ, interjectâ, noſtræ, ſeu legitimæ Serapionis Nuces Vomicæ, quæ recentes ab argentea lanugine ſplendicant, juglandinis vix non pares, inæquales, variæque formæ, non rarò quatuor, & viginti coarctantur; quas Indus Igaſur, & Mananaog, id eſt, Victorioſas, Hyſpanus Nucleos, s. pepitas de Byſayas, aut Catbalogan, alii Fabas Sanct. Ignatii vocant. Hæ reſiccatæ avellanâ nuce cum putamine pares, aut etiam paulò majores, nodoſæ, duriſſimæ, diaphanæ, & quaſi corneæ ſubſtantiæ ſunt, ſaporis ſemine citri multò intenſius amari, coloris autem inter albam, & glaucum, prout & Serapio tradidit.

Multi

Multi neſcio quo oraculo edocti, Nucem Igaſur reticulæ fructus Salagſalag immittunt, ex collo ſuſpenſum gerunt, & ità ab omni veneno, peſte, contagio, incantationibus magicis, Philtris, & ſpecialiter à ſopto, ſeu veneno, quod ſolummodo inſufflatum perimere narrant, imò & ab ipſo dæmone ſe liberos, ac immunes eſſe imaginantur.

Quod Ch. Miralles in ſuis collectaneis affirmat ſcribens non tantùm virtutem habere depellendi corporis morbos, ſed & malignis ſpiritibus ſpeciali quadam oppoſitione reſiſtendi; Magos etenim Barangas dictos ad præſentiam hujus nucis inquietari, conturbari, & ſudore ſuffundi ac ſi in neſcio quo arduo negotio, anguſtiis, periculiſque pleno verſarentur. Quòd experientiâ didiciſſe, inſuper, &. id ipſum ſibi alios fide dignos viſos affirmaſſe addit. Unde pactum cum dæmone habere dictos Barangas, ſeu maleficos herbarios ſuſpicatur, præſertim cum rumor ferat hoſce impios medicos, ſi in ſimplicium cognitione erudiri velint, conſanguineorum proximum interimere obligari.

Alii à jam dicto ſopto, ſeu toxici inſufflamine quo malevoli Indi paſſim quos male cupiunt perimunt, Alexium Lopez in Guiguan, & Petrum Oriol, præter alios hacce nuce præmunitos, ſervatos fuiſſe ferunt. Sumunt autem, uti Vulgus narrat ſupradicti Herbarii eis familiaria et nota Aconita, quæ faucium latere uno recondunt, buccâ alterâ verò contrayerbas, prouti hujates loquuntur, id eſt, antidota, nè videlicet ſibimet ipſis mortem maſticent: his ità ore detentis arte, & dexteritate diabolicâ ſibi contrarios, & infenſos viperarum more intoxicato halitu impetunt, quo perculſi, ac perplexi mox humi proſternuntur, & animam agerent, niſi eis jam experto remedio hacce ſcilicet nuce opem ferant. Addunt ſi quis hanc nucem ſecum portarit, ipſum qui ſimilibus deleteriis buccellis alterum interficere attentaverat

penas confeſtim luere Talionis, uti Indus qui, Alexium Lopez inter fictas amicitias, de medio tollere cupiens, caſualiter hanc nucem ſecum habentem expertus fuit: quâ occaſione primùm Hiſpanis innotuit Igaſur virtus, & efficacia. Quomodo autem naturaliter ut non nulli volunt, Igaſur virtutem toxici, in diſtans agendo repellat, judicent alii.

Pulveris Igaſur ℈j. quondam Vincentio Olzinæ temperamenti melancholici prædito ad vomitum ciendum propinavi: Hic dyſpepſia, diarrhæa, & frequenti vomitu, cum ructibus acidis, nec non flatuum copia moleſtabatur; ſed ſtatim ac ſumpſiſſet tremore totius corporis trium horarum ſpatio perſiſtente, unâ cum pruritu, & vellicationibus convulſivis horrendis ut pedibus inſiſtere nequiverit, quæ in maxillis vehementiores erant, ac magis moleſtæ, ità ut quodammodo ridere cogeretur: correptus fuit. Nulla interim notabili pulſus alteratione, Vomitu, aut alio quopiam inſequente ſymptomate. De reliquo dein non nihilum melius ſenſit.

Similem tremorem, & convulſiones ſpaſmodicas quas V. Olzina expertus fuit, ſenſit, & paſſus eſt Johannes Oſaëta, unâ cum ſumma præcordiorum anguſtia, vertigine, animi deliquio, & ſudoribus frigidiſſimis. Hic Melancholico-Hypochondriacus ſanitatis cupidus nucem recentem integram devoraverat. Cui oximel, & oleum cum tepida exhibendo, quo plurimum viſcoſi phlegmatis cum nucis particulis rejecit, opem tuli.

Joachimus Aſſin Nucis ſumpſerat partem tertiam & ſimili modo ut V. Olzina, & Johannes Oſaeta ultra tres horas affectus fuit. Hic præter motus contractivos, & involuntarios, formicationis ſenſum, & ſpecialiter in capite expertus fuit. Similes denique pœnas, A. Varaona, A. Girau, & alii luere.

Vulgus

Vulgus autem Nucem Igaſur, ad cuncta abſolutè corporis humani mala amovenda, nullâ habitâ temporis, morbi, ætatis, aut doſis ratione indifferenter exhibet, & adhibet, miraculoſoſque inde ſubſequutos effectus narrat, narrat videlicet magnificiendo ſuam Panacæam, & deprædicat ſucceſſûs bonos, reticens infauſtos: Nec dubium quin aliquando, à tam vehementi ſpirituum animalium irritatione, ac alteratione humorum ab hac nuce cauſatâ, hæterogenea, ac incongrua una cum tam infeſti medicamenti particulis eliminentur, quibus rejectis, humoribuſque craſi meliori reſtitutis, ſanitas optata ſubſequatur.

Qua ratione virtute polleat, & repellendi, & alliciendi uti vulgus opinatur, nunc ſcilicet ſanguinem de vulneribus profluentem ſiſtendo, nunc Lapidis colubrini inſtar, venenum è viperarum, aut etiam aliorum venenum vibrantium animalium morſibus, uti è vulneribus telis intoxicatis inflictis proliciendo: ignoro.

Nucis Igaſur denique vires, & virtutes, non propriâ experientiâ, ſed relatione acquiſitas, nec non de variis Indorum, aliorumve curioſorum, & obſervationibus, & adnotationibus excerptas, ac collectas, amicè quondam à Dominico Conzales rogatus in formam digeſſi ſequentem.

Modus ordinarius, & communis utendi Nuce Igaſur eſt, imponendo eam integram tantillo aquæ calidæ, ſpatio donec amara reddatur, exhibendo dein dictam infuſionem. Alii pulveris modicum in ſubſtantia propinant. Alii unam, alteramve offerunt deglutiendam fruſtulam. Alii nucem integram Amuleti ritu de collo ſuſpenſam gerunt.

Vomitum pluries cauſare ſolet, dejectiones nonnunquam, motus ſpaſmodico-convulſivos fermè ſemper in Hiſpanis, Indis non. In Veneni periculo, & ſpirituum inordinatè tumultuantium conflictu, poſthabitâ temporis

ratione uſurpanda erit : In aliis accidentibus, aut morbis jejuno ventriculo in aurorâ, attamen vomitûs ciendi gratiâ convenientius unâ alterâve poſt aſſumptum cibum hora doſi ℈ſs. cum aliis levioribus vomitum cientibus exhibebitur.

Qui nucem integram ſecum portarint, affirmant multi (fides ſit penes authores) præſervare à Peſte, incantationibus magicis, philtris, ſopto, ſeu herbarum venenatarum afflatu, aëris præterea neſcio quo ut volunt contagio, Hiſpanis Malaire, & paſmo, id eſt, ſtupore, Indis Sautan (à quo ſimiliter præſervare ferunt corallium nigrum, Ungulam Rhinocerotis, Dumbagam, Ingo, & Teſtudinis ſcutum :) Catalepſeos attamen ſpecies potius eſſe videtur, eo etenim correpti terrore veluti panico perculſi corruunt, ſenſibus & voce privati obſtupeſcunt, mortuiſve ſæpius ſimiles obrigeſcunt : Revulſoria verò, & crudeli muſculorum in tibiis, ac brachiis flagellatione, quâ ſanguis inibi aggeſtus dein ſcarificationibus elicitur, revocantur, & curantur.

Nucis fruſtulum, aut fragmentum (aut raſuræ modicum) Viperæ, Baſul, eſt Erucæ piloſæ, atque nociferæ, ad tactum vehementem pruriginem cauſantis ſpecies, aut aliorum venenatorum animalium morſui, vulneri ſagittâ, vel alio intoxicato telo facto adimpoſitum, venenum lapidis Culebrini inſtar adhærendo extrahere communicavit F. de la Zarza. Alii in hæmorhagia narium, & ad ſanguinem è vulneribus profluentem ſiſtendum, pulverem recommendant.

In Malviento, Malaire, Soutan, & paſmo, Catalepſeos ſpecies eſt, ſtupore, Apoplexia, Paralyſi, ſive ſyderatione, lethargo, Epilepſia, Morbo caduco, aſtmate, & catharro maligno, ac ſuffocante, dentium dolore, & aliis defluxionibus fruſtellum ſupponitur linguæ apophlegmatizandi gratiâ, ità enim caput à copia viſcoſi phlegmatis liberatum, ægri pluries levamen percipiunt, &

ſæpius

ſæpius jamjam agonizantes, ut ità dicam reſuſcitentur, & aut confiteri, aut alia quæ pro tunc conveniunt declarare valent.

Pulverem, aut infuſum, aut oleum infra deſcriptum propinant,& dilaudant in febri tertiana & quartana. Veneni periculo, aut ſupra: Sopto, Buyaſſo, eſt Buyo, ſeu Betele confectio mortifera (cum ſemine ut opinor ſtramonii, aut ſimili narcotico) quæ ſi aſſumpta non perimit, hominem perplexum, attonitum, hebetem, ſtupidum, & torpidiſſimum reddit: Ab hujuſcemodi confectione devorata, aut maſticata, infra poſito oleo curata fuiſſe ſcio, & Botete ſardinæ nocivæ comeſtæ ſuſpicione.

Ad urinas item, menſes, & Puerperia ſuppreſſa provocanda, partum difficilem facilitandum, ſecundinam, fœtum mortuum & Lumbricos expellendos efficacem reperi.

In dolore colico præterea, cibi indigeſtione, cruditate ventriculi, & concoctione læſa, diarrhæa, Teneſmo, & obſtructione Epatis, ac lienis, uti & in omnibus ſupra enumeratis morbis exhibent.

Oleum verò ex Igaſur ſimpliciter infuſione paratum, emeticum eſt efficaciſſimum, valet ad eadem ad quæ nux ipſa, hoc ad magi Barang præſentiam effervescere,& vaſe quo aſſervatur exilire vir retulit fide digniſſimus. Idem & alii in ſuis ſcriptis affirmant.

Hoc Oleum alii efficacius reddere cupientes componunt: Ex Igaſur, Tambal de Garigara, Tambal de Şangil, Tambal de Bornei, Salagſalag, Camaeſa, Manungal, Alagao, Salibutbut, Tambaliſay Marbar Molavin, Borogtongon, Palyaccan Panambuc, Pancoro, Nola laſſon, Bagatapon, Oringun, & aliis, vulgò jazeite de Tambal, à cortice ſc. emetico Mananangtang appellatur, Violenter purgat per ſuperiora, & inferiora, do ſis ʒj. ʒij.

Lignum

Lignum Sanctum Luzonis Quaiaco utiliter ſubſtituitur, de reliquo concoctionem adjuvat, & dejectam ciborum excitat appetentiam. *N. B.* Prægnantibus exhiberi non poteſt, quin abortum patiantur.

Lignum Colubrinum Manungal, decoctum ejus venenis omnibus, venenatorumque animalium morſibus ſuccurrit, febrifugum eſt, & anti-aſtmaticum, obſtructiones inveteratas reſerans, & abjectam ciborum reſtaurans appetentiam: Ictero præterea, octo dierum ſpatio in aurora hauſtum medetur, lumbricos pellit, & colicos dolores mitigat. Decoctum ex ʒij. paratum, dejectiones ferme quinas cauſare ſolet.

Cortex Vomitorius Mananangtang, datur in pulvere à ʒj. ad ʒiv. pituitoſa & lenta, nec non bilioſa per vomitum, & ſeceſſum potenter evacuat, unde in febribus, ventriculi repletione, aut ex humoris viſcoſi turgeſcentia, cachexia, & hydrope feliciter exhibetur. In omni veneni periculo c. decocto Manungal, & ad ventris lumbricos educendos plurimum facit, *&c.*

The Figures of the Leaves, Flowers, &c. *of this Plant are in the Table.* Vide *fig.* 4, 5, & 6.
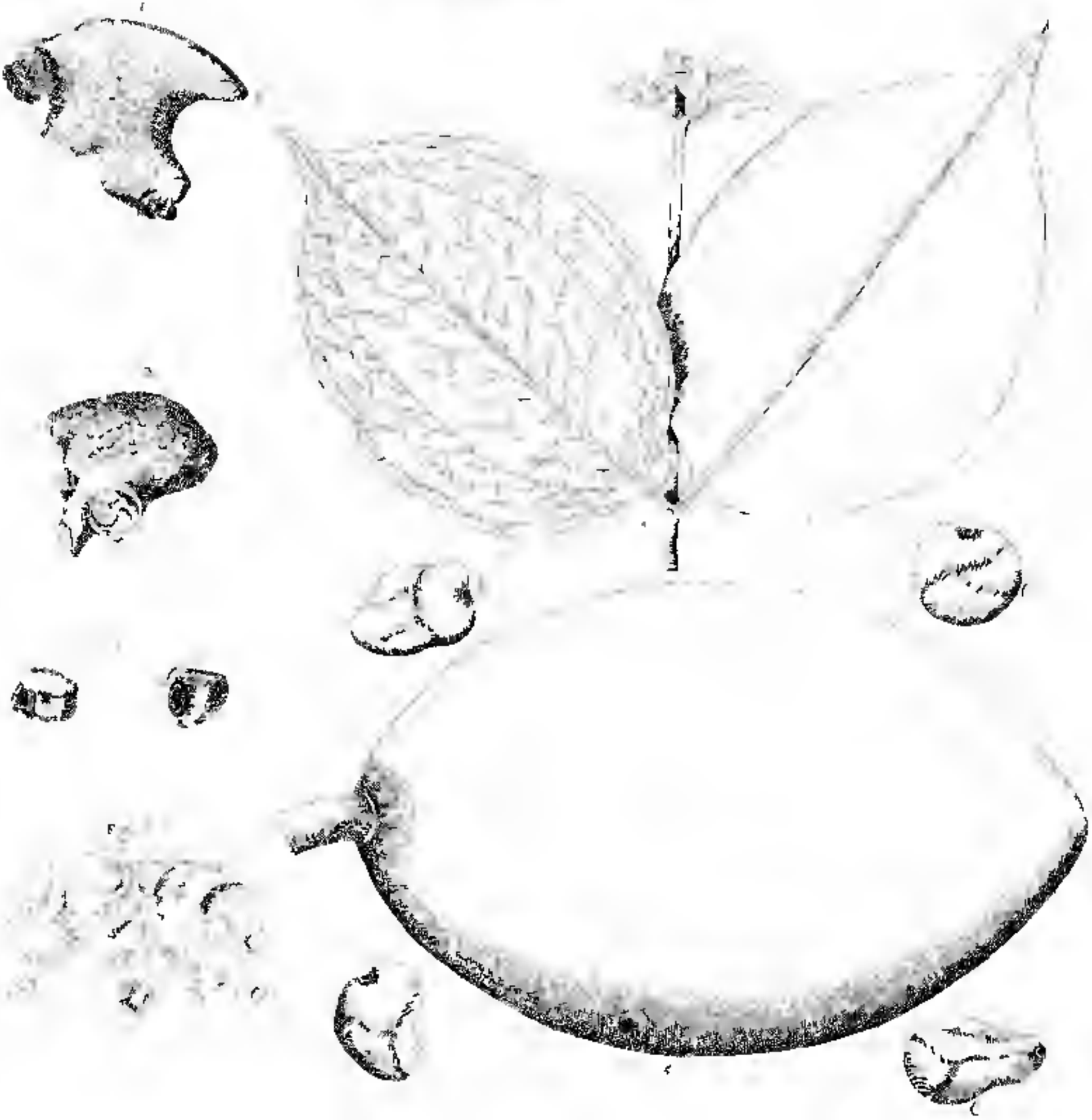
IV. *An*